

การสำรวจความต้องการเพื่อการสอนของครูและนักเรียน
ในโรงเรียนพยาบาลมดงครุภักดิ์และอนามัย กองทัพบก

นางสาวนภาพรณีย์ ปาลวัฒน์วิไชย

006834

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

I 1589A812

Ⓟ

A SURVEY OF NEEDS OF INSTRUCTIONAL MEDIA FOR TEACHERS
AND STUDENTS IN THE ROYAL THAI ARMY SCHOOL OF NURSING

Miss Napaporn Palawatvichai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสำรวจความต้องการสื่อการสอนของครูและนักเรียนในโรงเรียน
 พยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก

โดย นางสาวนภภรณ์ ปาลวัฒน์วิไชย

ภาควิชา โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรุฬห์ สีลาพฤกษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... *ปณิธิ บัณฑิตวิทยาลัย* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ดร.สุวรรณา ศรี...* ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภร สุวรรณาศรี)

..... *ดร.วิรุฬห์ สีลาพฤกษ์* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิรุฬห์ สีลาพฤกษ์)

..... *ดร.สุนันท์ ปัทมาคม* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันท์ ปัทมาคม)

..... *ดร.ไพโรจน์ คุ้ม...* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรจน์ คุ้ม...)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสำรวจความต้องการสื่อการสอนของครูและนักเรียนในโรงเรียน
 พยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก
 ชื่อผลิต นางสาวนภภรณ์ ปาลวัฒน์วิไชย
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิรุทธิ์ สีลาพฤทธิ
 ภาควิชา โสตทัศนศึกษา
 ปีการศึกษา ๒๕๒๓

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความต้องการในการเลือก การใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียน พยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก ✓
๒. เพื่อศึกษาความต้องการ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของครู
๓. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนในการเรียนการสอน .
๔. เพื่อหาแนวทางในการผลิต การใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของครูและนักเรียน ✓

วิธีดำเนินการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสำหรับครูจำนวน ๘๐ ชุด และแบบสอบถามนักเรียนจำนวน ๒๐๐ ชุด นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยวิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าฐานนิยม แล้วนำผลจากการวิจัยมาอภิปราย สรุป และเสนอแนะ

ผลการวิจัย

๑. ครูส่วนใหญ่รู้จักวิธีพิจารณา เลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสม แต่มีปัญหาในด้านสื่อการสอนมีจำนวนจำกัด มีงานประจำมาก จึงไม่มีเวลาเตรียมสื่อการสอน และไม่ทราบว่าโรงเรียนมีสื่อการสอนอะไรบ้าง

๒. นักเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการให้ครูใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน และมีความคิดเห็นว่า ครูแต่ละประเภทจะใช้สื่อการสอนในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน นอกจากครูพิเศษ

๓. โรงเรียนยังไม่มี การวางโครงการและวัตถุประสงค์สำหรับงานโสตทัศนศึกษาไว้ อย่างแน่นอน ทั้งการบริการด้านต่าง ๆ ยังขาดหลักเกณฑ์

๔. สื่อการสอนที่ครูต้องการมาก ได้แก่ กระดานดำ สไลด์และเครื่องฉายสไลด์ แผ่นโปร่งใสและเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องขยายเสียง และห้องสมุด

สื่อการสอนที่โรงเรียนยังไม่มี และนักเรียนต้องการและเห็นความสำคัญมาก ได้แก่ สไลด์จุลทัศน์และเครื่องฉาย เทปบันทึกภาพและเครื่องบันทึกภาพ บทเรียนสำเร็จรูป และ ไมโครฟิล์ม

สื่อการสอนที่ทั้งครูและนักเรียนมีประสบการณ์น้อย ได้แก่ กระดานดำ การสาธิต และห้องสมุด รองลงมา คือ นานๆ ครั้ง ได้แก่ แผนภาพ เทปบันทึกเสียงและเครื่องบันทึกเสียง และการศึกษาออกสถานที่

ข้อเสนอแนะ

๑. โรงเรียนควรสำรวจสถานภาพทั่วไปของสื่อการสอน และจัดวางโครงการและ วัตถุประสงค์งานโสตทัศนศึกษาให้เป็นที่น่าพอใจ และชัดเจน ทั้งจัดให้มีบุคลากรด้านนี้ให้เพียงพอ

๒. จัดอบรมวิชาโสตทัศนศึกษาแก่ครู เพื่อให้ครูตระหนักถึงความสำคัญ และความ จำเป็นของสื่อการสอนต่อการเรียนการสอน

๓. ผู้บริหารระดับสูงควรพิจารณาให้ความสำคัญ สนับสนุน ส่งเสริมให้มีการนำ สื่อการสอนมาใช้ให้กว้างขวางกว่าเดิม

๔. ควรมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูและนักเรียนเกี่ยวกับ สื่อการสอน

Thesis Title : A Survey of Needs of Instructional Media for
Teachers and Students in the Royal Thai Army
School of Nursing

Name : Miss Napaporn Palawatvichai

Thesis Advisor : Assistant Professor Viroon Leelaprute

Department : Audio-Visual Education

Academic Year : 1980

ABSTRACT

Purposes :

1. To Study the needs of teachers at the Royal Thai Army School of Nursing in the selection and utilization of instructional media.
2. To study the needs and the opinions of the students concerning the utilization of instructional media.
3. To study the problems and difficulties in the utilization of instructional media.
4. To find out ways for the production and utilization of instructional media to meet the needs of teachers and students.

Procedures :

The questionnaires were used to collect the data to 80 teachers and 200 nursing students. The data were statistically analysis in terms of percentages, arithmetic means and modes.

Finding :

1. Most teachers knew how to select appropriate instructional scarcity of materials, too busy with routine jobs to prepare materials, and what media the school had.

2. Most of students needed learning with instructional media. They found that most of teachers used all instructional media equally except the teachers whom we invited them to.

3. There were still not definite projects and objectives for audio-visual job in the school, Services were still lack of set up principles

4. Most instructional media that teachers needed included black-boards, slides and slide projectors, transparencies and overhead projectors, amplifiers and audio-visual libraries.

The instructional media that the school did not have yet and that the students wished to have included microslides and micro projectors, videotape and video recorders programmed instruction and microfilm.

The instructional media which teachers and students experienced included black-boards, demonstration and audio-visual libraries. Besides these, they occasionally used diagrams, tapes and tape recorders and fieldtrips.

Recommendations :

1. The school should survey the general condition of instructional media, set up a project and specified clear objectives for audio-visual job as well as assign adequate personnels.
2. The school should set up training program on audio-visual education for teachers so that they would realize the importance and need of instructional media.
3. The administrators should realize the importance of instructional media, supported and promoted their uses more widely.
4. There should be some discussions between teachers and students on instructional media.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การสำรวจความต้องการสื่อการสอนของครูและนักเรียนใน
โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วย-
ศาสตราจารย์วิรุทธิ์ สีลาพฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจน
ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก เจ้ากรมแพทย์ทหารบก และผู้อำนวยการ
โรงเรียนเสนาณรงค์ (พลโทอง วัชรคุปต์) พันโทหญิงอุทรณ์ หาญยุทธ ผู้บังคับกองโรงเรียน
พยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก ตลอดจนอาจารย์ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
พันตรีหญิงผ่องใส ครุทางคะ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือจนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณนักเรียนทุกชั้นปีที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจคำแนะนำ และความช่วยเหลือ
ต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด

นภาพรณ์ ปาลวัฒน์วิไชย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ญ
สารบัญ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฉ

บทที่

๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
ขอบเขตของการวิจัย	๖
ข้อจำกัดของการวิจัย	๖
วิธีดำเนินการวิจัย	๗
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้	๘
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	๘
ประวัติโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยกองทัพบก	๙
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๕
๒. การศึกษาชั้นมูลฐาน	๒๔
ความหมายสื่อการสอน	๒๖
ประเภทของสื่อการสอน	๒๘
คุณค่าของสื่อการสอน	๓๓
การจัดหาสื่อการสอน	๓๔
การพิจารณาและเลือกสื่อการสอน	๓๖

หลักการใช้สื่อการสอน	๔๔
การติดตามผลการใช้สื่อการสอน	๔๘
การเก็บรักษาสื่อการสอน	๕๑
ปัญหาการใช้สื่อการสอน	๕๑
๓. วิธีการดำเนินการวิจัย	๕๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๕๓
ลักษณะของตัวอย่างประชากร	๕๔
การสร้างแบบสอบถาม	๕๔
ลักษณะของแบบสอบถาม	๕๔
การส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๕
การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๖
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๗
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๘
ผลจากข้อมูลของครู	๖๐
ผลจากข้อมูลของนักเรียน	๘๑
๕. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๑๐๗
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๐๗
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๐๗
ผลการวิจัย	๑๐๘
อภิปรายผลการวิจัย	๑๑๒
ข้อเสนอแนะ	๑๑๖
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	๑๑๘
บรรณานุกรม	๑๑๙
ภาคผนวก	๑๒๕
ประวัติผู้เขียน	๑๔๗

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. พื้นฐานการศึกษาของครู	๖๐
๒. วุฒิหรือปริญญาของครู	๖๑
๓. ระยะเวลาของครูที่สอนในโรงเรียนพยาบาล ทบ.	๖๒
๔. ความรู้และประสบการณ์ของครูทางด้านโลหิตศึกษา	๖๓
๕. ประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอนแต่ละอย่างของครู	๖๔
๖. ความต้องการของครูในการใช้สื่อการสอนแต่ละอย่าง	๖๖
๗. ความคิด เห็นของครู เรื่องผู้มีหน้าที่ในการจัดหาสื่อการสอน จากงบประมาณของทางราชการ	๖๘
๘. ความคิด เห็นของครู เรื่องแหล่งสื่อการสอนที่จัดหาโดยไม่ใช้ งบประมาณทางราชการ	๖๙
๙. แหล่งที่มาของสื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอน	๗๐
๑๐. วิธีพิจารณาการ เลือกใช้สื่อการสอนของครู	๗๒
๑๑. ความต้องการของครูในการเก็บรักษาสื่อการสอน	๗๔
๑๒. ความคิด เห็นของครู เรื่องผู้ซ่อมแซมสื่อการสอนเล็ก ๆ น้อย ๆ	๗๖
๑๓. ความคิด เห็นของครู เกี่ยวกับการบริการสื่อการสอน	๗๗
๑๔. สาเหตุที่ไม่ใช้สื่อการสอน	๗๙
๑๕. สาเหตุที่ใช้สื่อการสอนประกอบการเรียน	๘๑
๑๖. การปฏิบัติ เมื่อขอยืมสื่อการสอน	๘๓
๑๗. ระยะเวลาในการยืมสื่อการสอนแต่ละครั้ง	๘๕
๑๘. การปฏิบัติ เมื่อส่งคืนสื่อการสอน	๘๖
๑๙. ปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน	๘๘
๒๐. ประเภทของนักเรียน	๙๑

ตารางที่

หน้า

๒๑.	การศึกษาวิชาชีพนอกก่อนเข้าเรียนพยาบาล	๙๒
๒๒.	ความคิดเห็นของนักเรียน เรื่องความสำคัญของคำพูดกับสื่อการสอน	๙๓
๒๓.	ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยใช้สื่อการสอนประกอบ	๙๔
๒๔.	ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับความถี่ในการใช้สื่อการสอน แต่ละหมวดวิชา	๙๖
๒๕.	ประสบการณ์ที่ได้รับในการใช้สื่อการสอนแต่ละอย่าง	๙๘
๒๖.	ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้สื่อการสอนแต่ละอย่าง	๑๐๐
๒๗.	ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับความถี่ในการใช้สื่อการสอน ของครูแต่ละประเภท	๑๐๒
๒๘.	ความคิดเห็น เรื่องความสำคัญและความต้องการของนักเรียน ต่อสื่อการสอน ซึ่งทางโรงเรียนพยาบาล ทบ.ยังไม่มี	๑๐๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย